

Εξωσωματική γονιμοποίηση, κλωνοποίηση, κλπ. στην κρησάρα του νόμου

/ [Πεμπτούσια](#)

[paremvatiki_22_UP](#)

Η πρώτη απόπειρα ειδικής νομοθετικής ρύθμισης για την παρεμβατική γονιμοποίηση στην ελληνική επικράτεια έγινε το 2002 με τη σύνταξη από επιτροπή κυρίως αστικολόγων και την ψήφιση από την ελληνική Βουλή του νόμου 3089/2002 «*Ιατρική Υποβοήθηση στην Ανθρώπινη Αναπαραγωγή*».

Ο νόμος 3089/2002, ο οποίος εντάχθηκε στο τέταρτο βιβλίο του Αστικού Κώδικα (Οικογενειακό Δίκαιο) καταλαμβάνοντας το Κεφάλαιο Όγδοο: Ιατρική Υποβοήθηση στην Ανθρώπινη Αναπαραγωγή (άρθρα 1455 - 1460) και το Κεφάλαιο Ένατο: Συγγένεια (άρθρα 1461 - 1484) έχει ως στόχο:

1. να δοθούν στα προκύπτοντα από την εφαρμογή των τεχνικών παρεμβατικής γονιμοποίησης στην Ελλάδα ζητήματα εύκαμπτες λύσεις ευρισκόμενες σε αρμονία με το ισχύον νομικό πλαίσιο, τις βασικές ηθικές αξίες, την ιατρική δεοντολογία και ανταποκρινόμενες στην ελληνική κοινωνική πραγματικότητα έτσι ώστε η αντιμετώπισή τους να είναι επιτυχής και συστηματική και ο νόμος να μην κινδυνεύει να καταλήξει νεκρό γράμμα, καθώς οι εν λόγω τεχνικές εξελίσσονται ραγδαία και είναι δυνατόν να ματαιώνεται κάθε απαγόρευση ενός νόμου μ' ένα ταξίδι σε χώρα με ελαστική νομοθεσία,
2. να προστατευτεί κυρίως από την άποψη της συγγένειας με τους γονείς ή το γονέα που θέλουν ή θέλει το παιδί, το συμφέρον του παιδιού που θα γεννηθεί, ώστε ν' αποφευχθεί η μη ανεκτή από το νομικό πολιτισμό δημιουργία παιδιών «*δεύτερης κατηγορίας*»,
3. ν' ανανεωθεί ο Αστικός Κώδικας για να καταστεί δυνατή η ανταπόκρισή του στις σύγχρονες ανάγκες.

Βασίζεται δε στα σταθερά θεμέλια του Ελληνικού Συντάγματος, το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα κάθε ανθρώπου ν' αποκτήσει απογόνους σύμφωνα με τις επιθυμίες του ως ειδικότερη έκφραση του δικαιώματος της ελεύθερης ανάπτυξης

της προσωπικότητας και κατά συνέπεια προστατεύει την προσφυγή στις παρεμβατικές αναπαραγωγικές τεχνικές αρκεί το δικαίωμα της αναπαραγωγής να μην προσκρούει σε δικαιώματα άλλων, να μην παραβιάζει το Σύνταγμα και να μην προσβάλλει τα χρηστά ήθη καθώς και της «Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Βιοϊατρική» (Οβιέδο 1997)[1]

Το κείμενο του νόμου απαρτίζουν διατάξεις - άρθρα, που καθορίζουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις και διαδικασίες για το επιτρεπτό της παρεμβατικής γονιμοποίησης, ρυθμίζουν τις επιπτώσεις αυτής στη συγγένεια και τη διαδοχή, προσδιορίζουν την τύχη των πλεοναζόντων εμβρύων. Οι εν λόγω διατάξεις - άρθρα τέθηκαν σε ισχύ με τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α΄ 32/7/23-12-2002) κι έκτοτε στην Ελλάδα ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Απαγορεύεται η ανθρώπινη αναπαραγωγή με τη μέθοδο της κλωνοποίησης, ενώ επιτρέπεται η ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή μέχρι την ηλικία της φυσικής αναπαραγωγικής ικανότητας μόνο για την αντιμετώπιση της φυσικής αναπαραγωγικής αδυναμίας ή για την αποφυγή μετάδοσης σοβαρής ασθένειας στο παιδί κι ακόμη η επιλογή φύλου του παιδιού για την αποφυγή σοβαρής κληρονομικής φυλοσύνδετης νόσου[2], ώστε να προστατευτεί το συμφέρον του παιδιού και ν' αποφευχθεί το ακραίο φαινόμενο της προσφυγής σε παρεμβατικές τεχνικές σε προχωρημένη ηλικία [3].
2. Για κάθε ιατρική πράξη (ομόλογη ή ετερόλογη σπερματέγχυση ή εξωσωματική) διενεργούμενη υπό τους όρους του νόμου απαιτείται έγγραφη συναίνεση των συζύγων ή δια συμβολαιογραφικού εγγράφου συναίνεση της άγαμης μη συμβιούσας γυναίκας και των ελευθέρως συμβιούντων προσώπων, η οποία θα οδηγήσει στην εκούσια αναγνώριση του παιδιού από τον άνδρα που έδωσε τη συναίνεσή του με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Παράλληλα, επιτρέπεται η ανάκληση της συναίνεσης με έγγραφο των συζύγων ή συμβολαιογραφικό έγγραφο των ελευθέρως συμβιούντων προσώπων ή της άγαμης μη συμβιούσας γυναίκας μέχρι τη μεταφορά των γαμετών ή των γονιμοποιημένων ωαρίων στο γυναικείο σώμα, ενώ θεωρείται ότι η ανάκληση έγινε αν το ένα πρόσωπο πεθάνει πριν τη μεταφορά χωρίς να έχει δώσει συμβολαιογραφική συναίνεση για μεταθανάτια γονιμοποίηση[4].
3. Επιτρεπτή ιατρική πράξη συνιστά η διενέργεια μεταθανάτιας γονιμοποίησης με χρήση κρυοσυντηρημένου σπέρματος του συζύγου ή του συντρόφου ή γονιμοποιημένου ωαρίου[5] κατόπιν δικαστικής άδειας εφόσον ο σύζυγος ή ο μόνιμος σύντροφος έπασχε από ασθένεια συνδεδεμένη με ενδεχόμενο κίνδυνο στειρότητας ή υπήρχε κίνδυνος θανάτου του και είχε συναινέσει συμβολαιογραφικά και στη μεταθανάτια γονιμοποίηση. Επιβάλλεται όμως η

διενέργειά της μετά το πέρασμα έξι μηνών από το θάνατο του συζύγου ή συντρόφου[6], ώστε να μην επηρεάζεται η γυναίκα στην απόφασή της από την ψυχολογική διαταραχή λόγω θανάτου και πριν τη συμπλήρωση δύο χρόνων για να μην μένουν σ' εκκρεμότητα τα κληρονομικά δικαιώματα των συγγενών του θανόντος που θ' ανατραπούν από τη γέννηση του παιδιού, το οποίο εκ του νόμου μπορεί να γίνει κληρονόμος του θανόντος πατέρα[7].

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[1] Εισηγητική Έκθεση στο σχέδιο νόμου «Ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή», διαδικτυακός τόπος:

<http://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/2f026f42-950c-4efc-b950-340c4fb76a24/i-human-eisig.pdf> (ανάκτηση 17-05-2013)

[2] Νόμος υπ' αριθ. 3089 (ΦΕΚ Α' 327/23-12-2002) «Ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή», άρθρο 1455, διαδικτυακός τόπος:

http://www.nurs.uoa.gr/fileadmin/nurs.uoa.gr/uploads/Nomothesia_Nosilefton/Nomoi/Nomos
(ανάκτηση 17-05-2013)

.(ανάκτηση 17-05-2013)

[3] Εισηγητική Έκθεση στο σχέδιο νόμου «Ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή», διαδικτυακός τόπος :

<http://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/2f026f42-950c-4efc-b950-340c4fb76a24/i-human-eisig.pdf> (ανάκτηση 17-05-2013)

[4] Νόμος υπ' αριθ. 3089 (ΦΕΚ Α' 327/23-12-2002) «Ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή», άρθρο 1456, διαδικτυακός τόπος:

http://www.nurs.uoa.gr/fileadmin/nurs.uoa.gr/uploads/Nomothesia_Nosilefton/Nomoi/Nomos
(ανάκτηση 17-05-2013)

[5] Εισηγητική Έκθεση στο σχέδιο νόμου «Ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή», διαδικτυακός τόπος:

<http://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/2f026f42-950c-4efc-b950-340c4fb76a24/i-human-eisig.pdf> (ανάκτηση 17-05-2013)

[6] Νόμος υπ' αριθ. 3089 (ΦΕΚ Α' 327/23-12-2002) «Ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή», άρθρο 1457, διαδικτυακός τόπος:

http://www.nurs.uoa.gr/fileadmin/nurs.uoa.gr/uploads/Nomothesia_Nosilefton/Nomoi/Nomos
(ανάκτηση 17-05-2013)

[7] Εισηγητική Έκθεση στο σχέδιο νόμου «Ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή», διαδικτυακός τόπος:

<http://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/2f026f42-950c-4efc-b950-340c4fb76a24/i-human-eisig.pdf> (ανάκτηση 17-05-2013)

Παρατήρηση: Συνεχίζουμε την παρουσίαση σε σειρά άρθρων της μελέτης σχετικά

με την Παρεμβατική Γονιμοποίηση της καθηγήτριας Μ.Ε. και θεολόγου, Χαρίκλειας Φωτοπούλου. Πρόκειται για αναθεωρημένη έκδοση του κειμένου το οποίο κατατέθηκε στο ΕΑΠ ως μεταπτυχιακή - διπλωματική εργασία με επιβλέποντες τους κ. Ν. Κόϊο και Ντ. Αθανασοπούλου